

Alkotmánybíróság

Dr. Bitskey Botond Főtitkár Úr
részére

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/01223-2/2019	
Érkezett: 2019 SZEPT 27.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 0 db	

1535 Budapest,
Pf.: 773

tárgy: alkotmányjogi panasz
hiv. szám: IV/1223-1/2019.
kelt: Budapest, 2019. év 09. hó 26. nap

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott KERTESZ ÉS TÁRSAI ÜGYVÉDI IRODA   képviseletében eljár dr. Pomázi Miklós partner ügyvéd, Megbízónk,

  „Panaszos”) nevében és képviseletében eljárva, a korábban csatolt ügyvédi meghatalmazás alapján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztjük elő.

Kérjük a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria Pfv.VI.37.160/2018/8. számú ítélet („Ítélet”) és a Kúria Pfv.VI.37.160/2018/8. számú végzése („Végzés”) alaptörvény-ellenességét, mivel az az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) és (7) bekezdésében megfogalmazott tisztességes eljáráshoz és ésszerű időn belüli elbíráláshoz való jog elvébe az érdemi jogorvoslatot gátló módon ütközik; és erre tekintettel az Abtv. 43. §-ának megfelelően azokat semmisítse meg.

0. Előzmények

Köszönettel vettük az Alkotmánybíróság Főtitkárának, Dr. Bitskey Botond Úrnak a 2019. év 08. hónap 15. napján kelt, Irodánk által 2019. év 08. hónap 27. napján átvett levelét, amelyben lehetővé tették, hogy 2019. év 07. hónap 07. napján kelt alkotmányjogi panaszunkban felhozott érveinket elmélyíthessük. Élve az említett levélben tett szíves felajánlással, az abban foglalt felhívásnak és útmutatásnak megfelelően készítettük el jelen beadványunkat, amely a korábbi panaszunk kiegészítésekkel egységes szerkezetbe foglalt változata.

Kérelmünk indokolásaként az alábbiakat adjuk elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

A Panaszos pert indított az Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség OKTF-KP/8082-2/2016 számú határozatával („Határozat”) szemben. A Perben az alperesi oldalon jogutódlással a Pest Megyei Kormányhivatal lett a peres fél a későbbiekben („Másodfokú közigazgatási szerv”). Az előzményi közigazgatási eljárásban is több hatóság járt el, sor került új eljárásra is. A Határozat formálisan a Budapest III. kerület

Polgármesteri Hivatal Jegyzőjének határozatát vizsgálata felül, de korábban a Budapest II. kerület Polgármesteri Hivatal Jegyzője is eljárta, amit majd a bíróság idéz is. E hatóságokra az „*Elsőfokú közigazgatási szerv*” gyűjtőkategóriával fogunk hivatkozni, míg együttesen az Elsőfokú közigazgatási szervet és a Másodfokú közigazgatási szervet „*Közigazgatási szervek*”-ként említjük a szövegben.

A jogvita alapját az képezte, hogy egy senki által nem ismert, jogsértően eljáró személy („*Szemetelő*”) zöldhulladékot helyezett el a jogkövető magatartást tanúsító Panaszos által kezelt ingatlanon. A Közigazgatási szervek nem tettek érdemi intézkedést arra, hogy magát a Szemetelőt megtalálják, hanem a Panaszost kötelezték a zöldhulladék elszállításra. A Panaszos pedig hiába kezdeményezett bizonyításokat a Közigazgatási szerveknél a Szemetelő kézre kerítésére, azokat sem foganatosították.

A Panaszos nem értett egyet azzal, hogy a Szemetelő által elkövetett és Közigazgatási szervek által feltárni még csak meg sem kísérelt jogsértés elsődleges, közvetlen jogi felelőse legyen.

A Panaszos keresetében a legfőbb jogi kérdés az volt, hogy a hivatalból indult közigazgatási eljárásban az e a közigazgatási szerv feladata, hogy a tényállást hivatalból tisztázza, ehhez minden rendelkezésére álló forrást kiaknázzon, minden lehetséges, az eredményhez potenciálisan elvezető bizonyítást foganatosítson?! A Panaszos a perben kifejtette, hogy a 2004. évi CXL. törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól („*Ket.*”) 3. §-a és 50.§ (1) bekezdése a hivatalbóli bizonyítás elvárását állítja fel, így a Közigazgatási szerveknek bizonyítást kellett volna felvennie a Szemetelő megtalálására, és a Panaszos csak másodsorban, a bizonyítás eredménytelensége esetén felelne (ún. háttérfelelősként). A Panaszos jelezte, a *Ket.* azért általános, mert minden közigazgatási eljárásban érvényesülnie kell, perbeli ellenfele nem jelzett olyat, hogy a közigazgatási eljárás a *Ket.* hatálya alól kivett eljárás lenne, és ilyen ingert a perbíróságoktól sem kapott. A Panaszos elődása kiterjedt arra is, ha a *Ket.* hivatalbóli bizonyításával szemben más jogszabály ügyféli bizonyítást követelne meg, akkor jogszabály kollízió áll fent, mert egy élethelyzetre két érvényes és hatályos jogi válasz létezik. Ekkor a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságtól („*Bíróság*”) a t. Alkotmánybíróhoz fordulást kértük.

A Bíróság a Panaszos keresetét elutasította a 21. K. 33.772/2016/17. számú ítéletével („*Első fokú ítélet*”). Az alkotmányjogi panasz szempontjából lényeges ítéleti érvelés az, hogy a 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról („*Htv.*”) szabályait kell alkalmazni, és a Panaszos csak akkor mentesülhet a kötelezés alól, ha ő maga fogja fülön és viszi a hatóság elé a Szemetelőt.

A Panaszos Felülvizsgálati kérelemmel élt, melyben a tényállás tisztázatlanságával is érvelt. Felülvizsgálati kérelmét a 2019. év 02. hó 15. napján kelt iratában mélyítette el, számos példát, ítéletet, szakirodalmat citálva a kérdésben, hogy a közigazgatási eljárás mely szereplőjéé a bizonyítási kötelezettség, a közigazgatási szervé vagy az ügyféle (Panaszosé). Panaszos jelezte azt is, a *Ket.* és a *Htv.* bizonyítási szabályainak összeütközésekor az Alkotmánybíróhoz fordulást kérte, annak lenne helye.

A Kúria az ítéletével ugyanezen okból tartotta fent hatályában az Első fokú ítéletet. Az Első fokú ítéletet ismertetésekkor a *Htv.* 61.§ (2) (3) és (5) bekezdéseit nevesítette [5]. A ítélet elvi tartamaként, vagyis legfőbb következtetéseként azt adta meg: „A jogellenesen elhelyezett hulladék elszállítására és kezelésére irányadó felelősségi és kapcsolódó bizonyítási szabályokat a *Htv.* határozza meg. Utóbbi körben a *Htv.* olyan speciális szabálynak jogszabálynak minősül, amely megelőzi a *Ket.*-et.” [31]

A Kúria a felülvizsgálati eljárásban tárgyalást tartott. A tárgyalást a mellékelt tárgyalási jegyzék szerint 2019. év

03. hó 27. napjára 11:30 – 12:00 időtartamban tűzték ki. A tárgyalás végül is, iratismertetéssel, a bíróság tanácskozásával, eljárásjogi kérdés önálló kezelésével (Panaszos nyilatkozata, szünet, megtanácskozás, jelenlévők tájékoztatása a felvételt készítés tilalmáról), ítélethirdetéssel 11:42-től 12.03-ig azaz **Σ 21 perc időtartamban ejtették meg.**

A Panaszos kifogással élt, jelezve, hogy az ügy megismerésére ennyi idő nem elegendő, ugyanígy a megfontolt döntésre sem, ez a Panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát sérti.

A kifogást a Végzéssel utasította el a Kúria, magyarázván, hogy az iratismertetés nem kötelező, ha a fél képviselője nincs jelen, ennek ellenére ismertetésre került minden olyan irat, ami a jogkérdés eldöntéséhez szükséges volt. A tanács tagjai már előzetesen megismerték az ügyet. Utalt arra is, hogy csak az Első fokú ítélettől számított 60 napon belül benyújtott felülvizsgálati kérelemben foglalt hivatkozásokat vizsgálhatja. Rögzítette, hogy a Végzés felülvizsgálatának nincs helye.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

A fentiek igazolják, hogy a perben a Panaszos az összes fórumot kimerítette az Elsőfokú ítéletet felülvizsgálati kérelemmel támadta a Kúrián, a Kúria eljárásjogi jogsértését pedig kifogással támadta.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

Az Ítéletet a Panaszossal 2019. év 05. hó 09. napján közzétették. Ehhez képest a 60 napos alkotmányjogi panasz előterjesztési határidő 2019. év 07. hó 08. napján jár le.

A Végzést a Panaszossal 2019. év 05. hó 08. napján közzétették. Ehhez képest a 60 napos alkotmányjogi panasz előterjesztési határidő 2019. év 07. hó 07. napján jár le.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

Az Alkotmánybíróság honlapján található minta alapján építjük fel panaszunkat, mely azt a tájékoztatást adja, hogy a polgári eljárásokban a felperes, érintettsége nem kíván külön bizonyítást.

Jelen perben a Panaszos felperesként kívánt igényt érvényesíteni, az alkalmazandó joganyag a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát is polgári pernek tekintette, szabályozta (1952. év III. törvény).

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

ea) A panaszos tisztességes eljáráshoz, ésszerű időn belüli elbíráláshoz, érdemi jogorvoslatihoz való jogát az ítélet érdemben befolyásolta, lévén egyrészt a Kúria megfosztotta őt attól, hogy a normakollíziót az Alkotmánybíróság bírálja el, illetve olyan időtartamban volt csak hajlandó tárgyalni a Panaszos ügyét, ami egészen biztosan kevés volt ahhoz, hogy mindhárom ítélkező bíró mélységében megismerje a problémát, azt kellően megfontolja és felelős döntést hozzon, „elvi tartalommal” is felruházott ítéletében.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Alaptörvény 28. cikk; XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései; XXIV. cikk (1) és (2) bekezdései; XIII. cikk (1) bekezdése

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

I. **A bírósági döntésekkel szemben az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény 6. cikkének (1) bekezdése által támasztott, jelen ügyben releváns követelményei.**

Arra vonatkozóan, egy határozat mikor felel meg a tisztességes eljárás követelményeinek, mind az Alkotmánybíróság, mind pedig az Emberi Jogok Európai Bírósága („**Bíróság**”) több évtizedre visszatekintő gyakorlata során részletes és objektív mércét alakított ki. A „*fair*” eljárásnak a bírói gyakorlat által kifejezeseget mércéjét a Kúriának sem a határozata sem a végzése nem ugorja meg.

A Bíróság az bíróságok által meghozott söntések kapcsán – a jelen ügy szempontjából is relevanciával bíró – töretlen gyakorlata, az alábbiakban ismertetett ítéletekből olvasható ki. Ezek szerint az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény („**Egyezmény**”) 6. cikkének 1. bekezdésében meghatározott tisztességes eljáráshoz („*fair trial*”) való jog magában foglalja a megfelelően indokolt bírói döntéshez való jogot.

Az Egyezmény 6. cikke deklarálja a tisztességes tárgyaláshoz való jogot. A 6. cikk 1. bekezdése szerint „*Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság **tisztességesen nyilvánosan és ésszerű időn belül** tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában, illetőleg az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően.*”

A tisztességes eljáráshoz való jogot a jogállamiság követelményének fényében kell értelmezni, amely magában foglalja, hogy a peres feleknek rendelkezésre kell álljon egy olyan hatékony jogorvoslat, amely lehetővé teszi polgári jogaik érvényre juttatását.¹

A Bíróság határozatai mentén kialakult gyakorlat szerint a következő három körülmény, és az az ezek körében érvényesülő, a hatékony jogorvoslatához szükséges felételek vizsgálata szükséges ahhoz, hogy megállapítható legyen az, hogy az adott bírói testület megfelelő felülvizsgálatot nyújtott-e.²

- i. a megfellebbezett döntés tárgya
- ii. **a mód, ahogy a határozatot meghozták**
- iii. **a jogvita tartalma, beleértve az igényelt és tényleges fellebbezési alapot**

A nevezett három körülménynek együttesen kell fennállnia, **amennyiben akár csak az egyik is sérül, már nem beszélhetünk tisztességes eljárásról.**

Jelen ügyben a második és a harmadik körülmény vizsgálatának van jelentősége.

A második körülményhez kapcsolódóan kimondta 6. cikk megsértését a Bíróság a Terra Woningen B.V. kontra Hollandia ügyben, ha bíróság visszautasítja, hogy külön döntsön olyan ténykérdésekről, amelyek alapvetőek az előtte folyó jogvita rendezéséhez.

¹ Beles és mások kontra Cseh Köztársaság

² Emberi Jogok Európai Bírósága; Kézikönyv a 6. cikkről, 22. o. https://www.echr.coe.int/Documents/Guide_Art_6_HUN.pdf,

A harmadik körülmény vizsgálata körében monda ki a Bíróság a *Potocka és mások kontra Lengyelország* ügyben: „követelmény, hogy az ítéletében a **bíróság vizsgálhassa a panaszos valamennyi érdemi érvét**, pontról pontra, anélkül, hogy bármelyik vizsgálatát vissza kellene utasítani, és hogy adjon világos indokokat elutasításukra.”

Az előbb idézet ítélet tehát kimondta, hogy a bíróságnak jogot kell biztosítani arra, hogy a felülvizsgálat során a panaszos valamennyi érdemi érvét megvizsgálhassa. **De, ami egyfelől jog, az másfelől kötelezettség is. Azaz a bíróságnak nem csak joga, hanem kötelezettsége is van arra, hogy a panaszos indokait érdemben vizsgálja**, és ha azokat elutasítja, ennek miéért azt ítéletében köteles világosan indokolni.

Az Ankerl kontra Svájc, valamint a Centro Europa S. R. L. és di Stefano kontra Olaszország ügyekben monda ki a Bíróság az „*eljárás egészének értékelése*” doktrínáját. Eszerint az, hogy egy eljárás tisztességes volt-e, az eljárás egészének vizsgálatával állapítható meg.

A Bíróság a tisztességes eljárás keretén belül az peres felek jogai terjedelmének, különösen ezen jogok hatékonysága aspektusból is vizsgálta a peres felek érveinek, indokainak az ítéletben is megjelenő kellő indokoltságának szükségességét. A Bíróság szerint a peres eljárásban részt vevő feleknek joguk van arra, hogy előadják az ügyük szempontjából általuk jelentősnek és relevánsnak tartott észrevételeiket. Ez a jog azonban csak abban az esetben tekinthető hatékonynak, ha az észrevételeket valóban tárgyalják, vagyis azokat a perbíróság megfelelően megfontolja. („*hatékony jog elve*”) **Azaz az eljáró bíróság köteles megfelelően megvizsgálni a felek által előterjesztett beadványokat, érveket és bizonyítékokat.**³

A Bíróság a peres felek jogainak terjedelme körében a hatékony jog elvével kapcsolatban dolgozta ki a „*látszatok teóriáját*”. A *Kraska kontra Svájc* ügyben hozott ítéletében hangsúlyozta a Bíróság a látszatok fontosságát az igazságszolgáltatás tekintetében: biztosítani kell, hogy az eljárás tisztességessége nyilvánvaló legyen.

A Bíróság az utóbbi időben különösen nagy jelentőséget tulajdonított a látszatoknak⁴, ezért különösen fontos megvizsgálni, hogy miként kezelte az egyes ügyeket.

A hatékony jog elvének érvényesülése azonban nem merül ki abban, hogy a tagállami jogszabályok lehetővé teszik annak érvényesülését. A „*fair trial*” követelménye, hogy a peres felek érveit és észrevételeit valóban tárgyalják, akkor a látszatok teóriájából az következik, hogy csak akkor tisztességes az eljárás, ha ennek látható nyoma van.

Ezen nyomoknak az egyes eljárásoknak a külvilág velé megjelenő materiális vonásaiban és érzékelhetően meg kell jellenie. Ezen állítás a Bíróság által következetesen alkalmazott „látszatok teóriája” köréből vonható le. Anélkül, hogy a konkrét ügy körülményeit idevonjuk, előljáróban szükséges rögzíteni, hogy a jelen ügyben tartott kúriai tárgyalás ideje – az ügy tárgyi súlyára és a rendelkezésre álló iratanyag, valamint az eldöntendő jogkérdésre tekintettel – determinálja, hogy a Kúria eljárása nem felelt meg a hatékony jog elvével felállított követelményeknek.

³ A bekezdésben megfogalmazott követelményeket a Bíróság a következő ítéletiben munkálta ki: *Kraska kontra Svájc*; *Van de Hurk kontra Hollandia*; *Perez kontra Franciaország*

⁴ *Vermulen kontra Belgium*, *Lobo Machando contra Portugália*

A 6. cikk 1. bekezdése a tisztességes eljárás egyik alapelveként határozza meg az ésszerű időn belüli tárgyalás elvét.

Természetesen előttünk is ismeretes tény, hogy az ésszerű időn belüli eljárás követelményét általában a peres eljárások elhúzódásával szemben szokás felhozni, azonban nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy **a 6. cikk az „ésszerű” jelzőt használja és nem a „gyors”, vagy a „rövid” eljárás követelményét állítja fel.**

A Bíróság kifejecesedett álláspontja, hogy az eljárás hosszának ésszerűségét az egészére tekintettel, a következő kritériumok alapján kell értékelni: az ügy bonyolultsága, a kérelmező és az érintett hatóságok magatartása, és hogy mi volt a kérelmező számára az eljárás tétje.⁵

A Bíróság továbbá a Scordino kontra Olaszország és a Sürmeli kontra Németország ügyekben kimondta, hogy a Szerződő Államok feladata, hogy olyan módon alakítsák ki jogrendszerüket, hogy a bíróságaik garantálni tudják mindenki jogát arra, hogy jogvitáikban ésszerű időn belüli döntés szülessen.

Az ésszerű időn belüli döntés követelménye tehát nem egyenlő a gyorsaság, vagy a rövid eljárás követelményével, de nem is lehet indoka az ügyek összecsapásának. A 6. cikk 1. bekezdéséhez kapcsolódó alapelveket ugyanis a Bíróság sem külön-külön, hanem összeségében, egymás viszonyában vizsgálja. Így tehát az ésszerű időn belüli döntés követelménye is a tisztességes eljárás további elemeivel együtt, azok sérelme nélkül juthat érvényre.

II. Az Alkotmánybíróság határozatai az „fair eljárás” szabályainak köréből.

Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII cikkének (1) bekezdésével kapcsolatos döntéseiben a Bíróság által kimunkált joggyakorlattal egy irányba mutató döntéseket hozott, mikor azt vizsgálta, hogy az bírói döntés alapos megfontolása része-e a tisztességes eljárás követelményinek.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése kimondja, hogy *„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el”*.

Az Alkotmánybíróság 7/2013. (III. 1.) AB számon közzétett határozata (*„Határozat”*) szerint amennyiben a kereseti kérelemben előadottak vizsgálatának hiánya a kifogásolt bírói döntést érdemben befolyásolhatta, ami felveti a bírói döntés alaptörvény-ellenességének kételyét.⁶

A Határozatban az Alkotmánybíróság felállította a tisztességes eljárás alaptörvényi szabályainak védelmi körébe tartozó minimális követelményeket, amelyeket a bíróságoknak az ügy elbírálása során feltétlenül szükséges érvényesíteniük.

Az Alkotmánybíróság a tisztességes eljáráshoz való jog lényegéről kialakított álláspontját elvi éllel a 6/1998. (III11) AB számon közzétett határozatában foglalta össze, amelyet a később hozott döntéseiben gyakorlattá

⁵ A teljesség igénye nélkül: Comingersoll S.A. kontra Portugália; Frydlender kontra Franciaország, Sürmeli kontra Németország.

⁶ 7/2013. (III. 1.) AB számon közzétett határozat [20] bekezdés

formált.⁷ Az Alkotmánybíróság értelmezésében a tisztességes eljáráshoz fűződő jog körébe tartozik a hatékony bírói jogvédelem követelménye, amely szerint a jogszabályozással szemben alkotmányos igény, hogy a perbe vitt jogokról a bíróság érdemben dönthessen.

Amint a Határozat [29] bekezdésében az Alkotmánybíróság rögzítette az indokolt bírósági döntéshez való jog az Egyezmény 6. Cikkében biztosított tisztességes eljáráshoz való joggal összefüggésben, annak egyik, az Egyezményben nem nevesített elemeként jelenik meg. Az Alkotmánybíróság a határozatban ezt követően felhívta a 62/2011. (VII.13.) AB számon közzétett korábbi döntését, amely elvi élel mondta ki a következőt: *„egyes alapjogok esetében az Alkotmány ugyanúgy fogalmazza meg az alapjog lényegi tartalmát, mint valamely nemzetközi szerződés (például az Emberi Jogok Európai Egyezménye). Ezekben az esetekben az Alkotmánybíróság által nyújtott alapjogvédelem szintje semmiképp sem lehet alacsonyabb, mint a nemzetközi (jellemzően a strasbourgi Emberi Jogok Bírósága által kibontott) jogvédelem szintje.”*⁸

Az idézett döntés alapján egyértelmű, hogy az Egyezmény 6. cikk 1. bekezdése kapcsán, a Bíróság által kialakított töretlen gyakorlat vívmányainak érvényesülése a hazai peres eljárásokkal szemben is követelményként jelenik meg. Az Alkotmánybíróság a Határozatban idézi is a *Taxquent kontra Belgium* ügyben született döntést, amelyben a bíróság kimondta, hogy a bírói döntésekkel szemben valamennyi demokratikus jogállamban elvárható az objektivitás és az átláthatóság, amely elejét veszi az önkényes hatósági és bírósági döntéshozatalnak, másrésztől erősíti a bírósági döntéshozatalba vetett közbizalmat és a bírói döntés tekintélyét.

A Határozat a Bíróság több döntését idézi, amelyekből kiolvasható a Bíróság következetes gyakorlata, miszerint a tisztességes eljárás és a jogállamiság elvéhez tartozik az a követelmény, hogy a bíróságok az ügye lényegi részeit a szükséges alapossággal vizsgálják meg.

A Bíróság esetjogára történő kitekintés után az Alkotmánybíróság a következőt rögzíti a Határozat [34] bekezdésének negyedik mondatában: *„(...) a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntéssel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékelésről határozatában számot adjon.”*

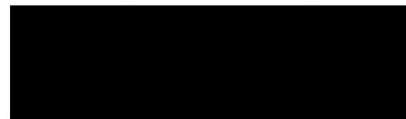
Jelen ügyben az Alaptörvénynek a bíróságok döntéseire vonatkozó szabályait kell megvizsgálni. Az Alaptörvény 25. cikk (1) bekezdése kimondja, a bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységet látnak el. Bíróság a rendes és a közigazgatási bíróság. Ezzel összhangban a 28. cikk pedig a következő rendelkezést tartalmazza: *„A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuláját, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”*

A 2011. évi CLXI. törvény a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról („Bszí”) 2. § (2) bekezdése szerint a bíróságok a jogalkalmazási tevékenységük során biztosítják a jogszabályok érvényesülését. A Bszí. 3. § -a pedig

⁷ Ezen döntések a teljesség igénye nélkül: 5/1999. (III.31.) AB; ABH 1999, 75; 14/2002. (III.20.) AB; ABH 2202, 101,108; 15/2002. (III.29.) AB határozat

⁸ Az Alkotmánybíróság az idézett rendelkezés tartalmát többször megerősítette, legutóbb a 32/2012. (VII.4.) AB számon közzétett határozatának [41] bekezdésében.

a következőt rögzíti: „A bírák és az ülnökök függetlenek, a jogszabályok alapján meggyőződésüknek megfelelően döntenek, az ítélkezési tevékenységükkel összefüggésben nem befolyásolhatók és nem utasíthatók.”

Az Alaptörvény 28. továbbá a fent idézett cikkei, és a Bszi. tehát előírja az eljáró perbíróságok számára az indoklási kötelezettséget, így kimondhatjuk, hogy – az Alaptörvény és a Bszi. rendelkezéseire is figyelemmel – a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróságnak az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részére vonatkozó észrevételeit kellő alaposággal meg kell vizsgálnia, és ennek értékelésről a határozatában számot kell adjon.

Az Alkotmánybíróság a Határozatban foglalt álláspontját következetes gyakorlatként szilárdította meg,⁹ sőt a legfrissebb Alkotmánybírói döntés már üzenetében is azonos a jelen panaszbeli mondandókkal: **a jogorvoslat során a jogsérelemnek érdemben orvosolhatónak kell lennie.**¹⁰ A hivatkozott, III/293/2019. AB számon közzétett határozat a következőt mondja ki. „Az Alkotmánybíróság kiemelte: **minden** jogorvoslat lényege, hogy az erre kijelölt fórum **valóban képes legyen** a jogsérelem orvoslására, **önmagában** a bírói út igénybevételének formális **biztosítása nem elegendő.**”

A Kúria Joggyakorlat-Elemző Csoportja által közzétett az ítéleti bizonyosság elméleti és gyakorlati kérdésről szóló munkájában¹¹ részletesen kifejti, hogy az ítéletek megfelelő indoklása a tisztességes eljárás követelménye. Az elemzés külön kiemeli, hogy a tisztességes eljárás „*Lényeges eleme, hogy a bíróság az általa közvetlenül észlelt bizonyítékok alapján hozza meg döntését, amelyet köteles megindokolni*”¹²; Valamint rögzíti, hogy „*Ennek tükrében, ami az ítéletek indoklására vonatkozó követelményeket (Pp. 221.§) illeti, mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ügyében eljáró bíróság alaposan megvizsgálja az előadott érveit és benyújtott bizonyítékait.*”¹³

A Kúria a támadott ítéletében pontosan ezen alapos vizsgálati kötelezettségnek nem tett eleget, és – mint az az alábbiakban látható – a fizikai törvényei szerint nem is tehetett eleget, hiszen az ügy elintézésére szánt idő ezt nem tette lehetővé. Ezért felmerül annak a gyanúja, hogy a Panaszos észrevételeit és érveit sem vizsgálta meg a kellő alaposággal, azonban már önmagában az értékelési kötelezettség hiányának ténye miatt kijelenthető, hogy a Kúria ítélete nem felel meg a tisztességes eljárás követelményeinek, így sérti az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdését.

III. A Kúria Ítéletének és Végzésének Alaptörvénybe ütköző rendelkezései

{III.1} Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerint Magyarország független, demokratikus jogállam. A jogállam, mint anyajog magában foglalja a jogbiztonságot.

⁹ A Határozatban lefektetett elvekre hivatkozik – többek között – a 3051/2016. (III. 22.) Számú határozatában.

¹⁰ <https://alkotmanybirosag.hu/kozlemeny/alkotmanybirosag-a-jogorvoslat-soran-a-jogserelemnek-erdemben-orvosolhatonak-kell-lennie/>

¹¹ Kúria Büntető-Közigazgatási-Munkaügyi és Polgári Kollégiumai Joggyakorlat-Elemző Csoport; Összefoglaló vélemény - Az ítéleti bizonyosság elméleti és gyakorlati kérdései; Budapest, 2017. október; https://kuria-birosag.hu/sites/default/files/joggyak/osszefogl_velemeny_iteleti_bizonyossag.pdf

¹² Kúria Büntető-Közigazgatási-Munkaügyi és Polgári Kollégiumai Joggyakorlat-Elemző Csoport; Összefoglaló vélemény - Az ítéleti bizonyosság elméleti és gyakorlati kérdései; 39. o.

¹³ Kúria Büntető-Közigazgatási-Munkaügyi és Polgári Kollégiumai Joggyakorlat-Elemző Csoport; Összefoglaló vélemény - Az ítéleti bizonyosság elméleti és gyakorlati kérdései; 86. o.

Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése kimondja, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

Az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdés b) - d) pontjai szerint az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve.

- bírói kezdeményezésre felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazandó jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját;
- alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazott jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját;
- alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját.

{III.2} Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe (misperint mindenkinek joga van ahhoz, hogy valamely perben a jogait és kötelezettségeit ... pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el) ütközik a Panaszos kifogása elutasítása azon az alapon, hogy az ügy **összesen 21 perces** tárgyalása tisztességes. Tisztességtelen a Végzés azon érvelése is, hogy a felülvizsgálathoz fűzött további előkészítés nem kellett, hogy döntési alap legyen, amikor is az Ítélet éppen hogy döntési alapként tekint erre és taglalja, miben látja annak hiányosságait.

Az eljárás iratcsomagból egyáltalán nem nyerhető ki arra vonatkozó információ, hogy a Kúria három bírása egyenként magához vette volna az iratokat, mint ahogy annak sincsen iktatott, a múltból előkereshető nyoma, hogy előzetesen tanácsulást tartottak volna. Természetesen ezek ellenőrizhető tételek, ha van ilyen, eredetileg iktatott, jól nyomon követhető, valódi írásbeliség, azt a Kúria mutatni tudja a t. Alkotmánybíróság részére.

Az alkotmányjogi panaszt a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál kell előterjeszteni a 1952. évi III. törvény a polgári perrendtartásról („Pp.”) 359/B. §-a és az ABtv. 53. (2) bekezdése szerint, aki közvetlenül a t. Alkotmánybírósághoz továbbítja azt. Ezzel együtt közvetlenül megkeressük a Kúriát az iktató adatainak kiadása végett (az előadó bírón túl a másik két ítélkező bíró bármikor is magához vette-e az iratokat), mely információt a későbbiekben tudunk szolgáltatni.

{III.3} Egyebekben abból kell kiindulni, hogy /8-as jkv szerint a Kúria 11.50. perccel követően a jogi képviselőtől megtagadta a képviseletet, tájékoztatást adott a hangfelvétel (senki által sem kért) tilalmáról, majd csak ezt követően ismertette:

- a „közigazgatási határozatokat” (ebből összesen 6 darab keletkezett mindösszesen 24 A/4-es oldal szöveg)
/Budapest II. Kerületi Polgármesteri Hivatal Jegyző XVII-103-1/2015 3 oldal terjedelemben;
Budapest Főváros Kormányhivatala BPB/007/05305-2/2015 4 oldal terjedelemben;
Budapest II. Kerületi Polgármesteri Hivatal Jegyző XVII-103-7/2015 3 oldal terjedelemben;
Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség OKFT-KF/5538-3/2016 5 oldal terjedelemben;
Budapest III. Kerületi Polgármesteri Hivatal Jegyző VIII/363-4-2016 3 oldal terjedelemben;

Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség OKFT-KF/8082-2/2016 8 oldal terjedelem/;

- ii. „a keresetet” (10 A/4-es oldal);
- iii. „az elsőfokú ítéletet” (7 A/4-es oldal terjedelem).
- iv. „a felülvizsgálati kérelmet” (5 A/4-es oldal terjedelem)
- v. és az „alperes ellenkérelme” (6 A/4-es oldal terjedelem).

A /8-as jkv ismertetett iratként nem említi

- i. sem a keresetre tett alperesi ellenkérelmet,
- ii. sem a Panaszos 2019. év 02. hó 05. napján kelt előadását, amely igen alaposan taglalja a felülvizsgálati kérelemben írt tisztázatlan tényállást (lásd. 2. pont vagy 4. pont abból is 4. oldal utolsó bek.).

A Panaszos érti, hogy a Kúria röviden ismerteti az iratokat, de ennyi iratot a tárgyalás befejezéséig 12:03 percig, úgy, hogy abban még a tanácskozás és az ítélethirdetés is benne foglaltatik, **kb. 10 perc alatt nem lehet.**

{III.4} A Kúria a /8-as ítéletében az értékelés körébe vonta a Panaszos 2019. év 02. hó 05. napján kelt „Kfv/7.” számú előkészítő iratát (pl. [15] és [28] pontok), ellenben a Végzést már azzal indokolta, hogy a 60 napon túli hivatkozásokat nem vizsgálhatta (5.o. utolsó előtti és utolsó mondata), ezért is volt módja szűkre szabni a tárgyalás időtartamát. Mivel itt maga az Ítélet igazolja a Panaszos azon tételét, hogy a felülvizsgálati kérelem további kibontása is a peranyag része, hiszen épp ezért tartja a Kúria a tárgyalást, ahol is mód van elmélyíteni, hangsúlyozni a felülvizsgálati kérelmet, a Végzés által állított tévedést bővebben nem kell bizonygatnunk.

Ezt önmagban is tisztességtelennek látjuk, a Panaszos és mások éppen azért fordulnak jogvédelemért a Kúriához, hogy ott korrekt bánásmódot kapjanak, nem pedig azért, hogy Garai téri módszereket alkalmazzanak velük szemben. A tisztességes eljárás ellentéte, s így tiltott mivolta a tisztességtelen eljárás. Az pedig tisztességtelen, hogy a Panaszos kifogását a Kúria olyan indokkal utasítja vissza, mely indokot maga sem oszt, és ennek tanújelét adja az ítéletben.

{III.5} A tisztességtelen, egyenlőtlen Kúriai eljárás abban látjuk, hogy a Kúria egész egyszerűen csak rendkívül felületesen vizsgálta meg a Panaszos ügyét, egy tanóra felénél is kevesebb időt foglalkozott vele.

Tisztességtelennek látjuk, hogy a fontos iratokat nem (Kfv. 7. Panaszosi felülvizsgálat részletező irata; alperesi ellenkérelem) vagy mélységében nem ismert meg a Kúria. A Kúria által relalizált időkeret vitára, kérdésre, elmélyedésre egyáltalában nem adott módot, ami a Panaszos pervesztését befolyásolta.

A Panaszos alapjoga az, hogy a jog fellegvárában legalább három hozzáértő bíró, egyaránt felkészülten, mélységében ismerje meg az ügyét, a peres felek álláspontjait értékeljék, jogi érveiket magukban emésszék meg, egymás között elmezzék ki. Ez ugyanis a felülvizsgálati eljárás rendeltetése.

A Bszi. 3. §-a értelmében a bírák függetlenek, a jogszabályok alapján **meggyőződésüknek megfelelően döntenek**, az ítélkezési tevékenységükkel összefüggésben nem befolyásolhatók és nem utasíthatók.

Meggyőződése azonban csak annak lehet, aki az összes ismeret birtokában van (ideértve a tényeket, a felek álláspontjait az alkalmazandó jogszabályok tartalmát) és saját gondolkodási folyamatát lefolytatta, saját elképzelést alakított ki az ügyről, megérlelte magában a döntést.

A meggyőződés „Megalapozott vélemény; az összes lehetőség megvizsgálása, alapos elemzése és gyakorlati kipróbálása után kialakult bizonyosság arról, hogy egy állítás vagy elgondolás biztosan igaz, valóságos és működőképes.”¹⁶

A Pp. 270. §¹⁸ hídján alkalmazandó 214. § (1) bekezdése kimondja, hogy a bíróság a határozatát - ha tanácsban jár el - zárt **tanácskozás után** szavazással hozza meg. Ebből a rendelkezésből tudjuk, hogy tanácskozni márpedig kell. A tanácskozás az eset fontos vonatkozásainak számbavételét, a lehetséges álláspontok melletti érvek súlyozását, mindhárom bíró véleményének előadását jelenti, hiszen az egyik bíró elképzelhetően máshogy látja az esetet, ami a többi figyelmét elkerülte, vagy még erősebb érvet tud, mint a többiek. A tanácskozás tehát nem egyszerűen az előadó bíró álláspontjára való rábólintás. Erre a Panaszos ügyében a ki és visszahívással együtt két, de legfeljebb három percet szánt a Kúria. Fontos, hogy tanácskozni csak a berekesztést követően lehet, a perjog ezt várja el.¹⁹

Az Alkotmánybíróság 16/2019. (V. 14.) AB határozata szerint [47] 2. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt szabály értelmezésekor irányadónak tekinti a tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joggal kapcsolatban kimunkált gyakorlatát. A tisztességes eljárás (fair trial) követelménye **az eljárásjogi garanciák érvényesülését is felöleli**, és egy olyan minőséget jelent, amelyet **az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével** lehet csupán megítélni.

Az Alkotmánybíróság 36/2013. (XII. 5.) AB határozata kimondja, hogy [31]3.1. Az Alkotmánybíróságnak a tisztességes eljáráshoz való jog vizsgálata során kiindulópontja, hogy a tisztességes eljárás követelménye **olyan minőség**, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet megítélni [6/1998. (III. 11.) AB határozat, ABH 1998, 91, 95.]. Döntéseiben esetről esetre határozta meg a tisztességes eljárás által megkövetelt **konkrét ismérveket**.

A szakirodalmat idézve: „[a] követelmények a jogalkalmazó, a konkrét ügyben eljáró hatóság tevékenységére, aktusaira, intézkedéseire és az ügyféllel való kapcsolatára, **viselkedésére** terjednek ki, az eljárás kezdetétől - annak minden szakaszában - a befejezéséig.”²⁰

Másrészt a követelmények a jogalkalmazó, a konkrét ügyben eljáró hatóság tevékenységére, aktusaira, intézkedéseire és az ügyféllel való kapcsolatára, viselkedésére terjednek ki, az eljárás kezdetétől - annak minden szakaszában - a befejezéséig.

Az Alaptörvény preambuluma (Nemzeti hitvallás) kimondja: "Valljuk, hogy népuralom csak ott van, ahol az állam szolgálja polgárait, ügyeiket méltányosan, visszaélés és részrehajlás nélkül intézi." A tisztességes eljárás ezen értékek szolgálatában kell, hogy létezzen, a szolgálat pedig az ügyre való valódi odafigyelést az ügyben való elmélyedést jelenti, aminek fizikai minimumai is vannak, pl. hány szót képest felfogni az agy egy perc alatt. Sajnos a hangfelvételt a Kúria nem engedélyezte, bár ennek kizárását tőle senki sem kérte, de ez aligha eshet a Panaszos terhére, hogy nem tudja szövegszerűen megmutatni, milyen elnagyolt is volt az iratismertetés, és mennyire nyúlfarknyi a tanácskozás.

¹⁶ <https://wikiszotar.hu/ertelmezo-szotar/Meggy%C5%91z%C5%91d%C3%A9s>

¹⁸ (1) Ha törvény másként nem rendelkezik, a felülvizsgálati eljárás során a Kúria az általános szabályok megfelelő alkalmazásával jár el.

¹⁹ Pp. 145. § 145. § (1) Ha a per a határozathozatalra megérett, az elnök a tárgyalást berekeszti.

(3) Újból meg kell nyitni a tárgyalást, ha a tárgyalás berekesztése és a határozathozatal között a bírák személyében változás állott be.

²⁰ CHRONOWSKI Nóra: Mikor megfelelő az ügyintézés? Uniós és magyar alapjogvédelmi megfontolások (MJ, 2014/3., 144. o.)

Az Alaptörvény „ésszerű határidőn belüli elbírálás” szövege nem csak azt jelenti, hogy összesen mennyi idő telhet el az eljárás megindulása és lezárása között, hanem azt is, hogy ésszerű határidőt kell a Kúriának az ügyre fordítania, amikor a Panaszos aktája nem csak áll, hanem azt aktívan olvassák, arról jogi diskusziót folytatnak, mindhárom ítélkező bíró eltérő szakmai előélete alapján felhalmozott tapasztalatiból merítkeznek.

Az 36/2013. (XII. 5.) AB határozat [38] kimondja „[A]z ésszerű határidőn belüli bírói döntéshez való alapjog érvényesülése” korábbi alaptörvényi fordulat tartalmát illetően az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy azt az Alkotmány 57. § (1) értelmezésekor maga is a fair eljárás integráns részének tekintette. Az Alkotmánybíróság emlékeztet arra, hogy „[a] tisztességes eljárás követelményeinek széles értelmezése magában foglalja az ésszerű időn belüli elbírálás követelményét [...]. Az időszűrés követelménye azonban csak egy a tisztességes eljárás elmei közül, amelynek érvényre juttatása végletekig nem fokozható. A Panaszos ügyében is a fair eljárás a megfelelő megközelítés, csak a másik végpont felől, nem arról van szó, hogy húzzák az ügyét, hanem arról, hogy aza fair, ha nem is csapják össze.

A Panaszos Alaptörvényben rögzített tisztességes és ésszerű határidőn belüli joga, a jogbiztonság fényében az, hogy ügyére kellő időt és energiát fordítson a Kúria. Az Alkotmánybíróság gyakorlatából nem tudunk olyan előzményi határozatot kikutatni, amely e megközelítést direktben (egy az egyben) taglalná, de „az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevétele” a „minőség” és a jogirodalom szerinti „hatóság viselkedése” megfelelő körbeírás ahhoz, hogy történelmi példák (statáriális bíróságok) citálása nélkül is határozottan tudjuk állítani: a fenti szabályok megkövetelnek egy olyan minimumot, ami alá nem lehet bemenni, mert egyebekben az ítékezés értelmét veszítené, s a Kúria, ne szépítsük, jogi-vágóhíd a felületes, elnagyolt ítékezés színtere lehetne.

A bírói tanácsok, mint jogintézmények lényege, hogy mindhárom bíró az ügy ismeretében adja le szavazatát, a döntése előfeltétele, hogy kellő mélységben ismerje az ügyet, ehhez pedig kikerülhetetlen az idő ráfordítás. Az előadó bíró összefoglaló, problémafeltáró, az ügyet szintetizáló szerepe vitathatatlan. Ez viszont csak egy könnyítés és nem feloldozás az ügghöz való közel férközés alól. Ugyanígy igaz mindez a döntésre magára, csakis az érvek ütköztetése után történhet meg a szavazás.

A Panaszos ügyében az iratismertetés alig néhány percet tartott, amikor a Kúria előadó bírása az időkeretben nem tudta bemutatni kellően az ügyet a másik két bírónak, az ügyiratban vagy a Kúria iktató rendszerében pedig nem ismerünk olyan iratot, ami a másik két bíró iratfeldolgozását mutatná.

A Panaszos ügyében a három bíró vitája, megbeszélése mintegy két-három percet tartott, az idő alatt dűlőre jutottak abban, hogy két, azonos szintű jogszabály közül melyiket alkalmazzák, miért, és miért látják cáfolhatónak a Panaszos érvrendszerét. Ellenben az Ítélet egy érvet sem tartalmaz a „specialitás” létjogosultsága mellett, tehát az Ítélet maga igazolja vissza, hogy valamit rávágtak az ítélkező bírák, és le akarták tudni az ügyet.

Az Alkotmánybíróság 21/2001. (VI. 21.) AB határozat II.2. pontja szerint „A törvényi szabályok kollíziója azt eredményezi, hogy törvénysértést követ el a jogalkalmazó akkor is, ha a közhasznú társaság közhasznú jogállású szervezetként való elismeréséhez megköveteli a Kszt. 7. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltaknak a létesítő okiratban történő szabályozását és akkor is, ha eltekint azoktól.”

Ebből is tudható, a kollízió kérdése egy igen kényes kérdés, lévén ha az valódi, úgy nincs jó döntés az ügyben. Ezt két perc alatt eldönteni nem felelős magatartás, és a Panaszos tisztességes, ésszerű határidőn belüli bírósági eljáráshoz való jogát sérti.

A Végzésben megtettesülő és alkotmányjogi panasszal támadott jogsérelem az Ítélet meghozatala előtti cselekvések által következett be, a Végzés csak elbírálta az eljárás lefolytatásának módjára vezetett kérelmünket, Így, ha a t. Alkotmánybíróság a Végzéssel szemben felsorakoztatott érveinket osztja, akkor is kérjük az Ítélet megsemmisítését is, hiszen a kitérő esetében csakis megfontolatlan döntés születhetett, ami pedig nem tisztességes, de nem is ésszerű határidőn belüli.

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

a) Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.
Nem kezdeményeztünk felfüggesztést.

b) Ügyvédi meghatalmazás eredeti példánya vagy jogtanácsosi igazolvány másolata, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el.
Csatoljuk a meghatalmazásunkat.

c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról
Az indítványozó adatai közzétételéhez nem járul hozzá, a döntést ezek nélkül kérjük közölni.

d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata (Melléletek)
A peres iratanyag igazolja, hogy a Panaszos felperesként járt el. A peres iratanyag része volt a közigazgatási iratanyag is, melyből látható, hogy a Panaszos ügyfele volt a közigazgatási eljárásnak.

A Kúriai eljárás végeztével ezek az alpereshez és elsőfokú hatóságához kerültek vissza, kérjük beszerzésüket (ha eddig erre nem került sor).

Köszönjük, hogy érveinket megfontolják!

Tisztelettel:

KERTÉSZ ÉS TÁRSAI ÜGYVÉDI IRODA
dr. Pomázi Miklós
ügyvéd

KERTÉSZ ÉS TÁRSAI ÜGYVÉDI IRODA

dr. Pomázi Miklós

partner ügyvéd